

Konkluzje Rady z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie zarządzania kulturą

(2012/C 393/03)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

UZNAJĄC:

1. że kultura – zawierająca nieodłączny element kreatywności i innowacyjności – jest wartością sama w sobie, wnosi znaczącą wartość publiczną oraz przyczynia się do inteligentnego, trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, o którym mowa w strategii „Europa 2020” i w jej inicjatywach przewodnich ⁽¹⁾;
2. cele z zakresu kultury wyznaczone Unii Europejskiej w art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
3. że polityka kulturalna ma charakter horyzontalny i dlatego potrzebna jest przekrojowa współpraca pomiędzy różnymi sektorami i pomiędzy różnymi szczeblami zarządzania;
4. że liczne wyzwania, przed którymi staje sektor kultury i sektor kreatywny, w tym szybka zmienność otoczenia pod wpływem cyfryzacji i globalizacji, należy przekształcić w nowe możliwości wzrostu i zatrudnienia, co jednak wymaga działań na różnych szczeblach zarządzania;
5. że na obszarach, gdzie stykają się sektor kultury i sektor kreatywny, zachodzi potężna dynamika i że z ustanowienia powiązań i partnerstw między sektorami wynikają znaczne korzyści; dlatego do zarządzania kulturą należy podejść całościowo;
6. że „zarządzanie kulturą” należy rozumieć jako sposób tworzenia polityk kulturalnych oraz jako narzędzie, które drogą koordynacji polityk kulturalnych z innymi politykami sektorowymi ma zapewnić kulturze trwalsze miejsce w głównym nurcie polityki publicznej;
7. wagę, jaką ma otwarta metoda koordynacji, stosowana przy realizacji planu prac Rady w dziedzinie kultury ⁽²⁾ – jedno z narzędzi zarządzania kulturą na szczeblu europejskim,

⁽¹⁾ W myśl konkluzji Rady z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie udziału kultury w realizacji strategii „Europa 2020” (Dz.U. C 175 z 15.6.2011, s. 1).

⁽²⁾ Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2011–2014 (Dz.U. C 325 z 2.12.2010, s. 1).

ZALECA WYPRACOWANIE NASTĘPUJĄCEGO DWUTOROWEGO PODEJŚCIA DO KWESTII ZARZĄDZANIA KULTURĄ:

I. PROPAGOWANIE KSZTAŁTOWANIA POLITYKI NA POSTAWIE DOWODÓW

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

UWAŻA, że propagowanie kształtowania polityki na podstawie dowodów oraz zacieśnianie związków między kulturą, gospodarką, edukacją, badaniami i innowacjami ma dla państw członkowskich zasadnicze znaczenie, zwłaszcza w czasach pogorszenia koniunktury gospodarczej, kiedy to polityki kulturalne powinny być jeszcze efektywniejsze, sprawniejsze i bardziej zrównoważone;

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wyniki prac ekspertów ds. statystyki kultury, osiągnięte m.in. w kontekście projektu ESSnet-Culture ⁽³⁾ – prowadzonego wspólnie przez Eurostat i grupę pięciu państw członkowskich – którego efektem są ramy wskazujące, jak poprzez względnie niewielkie i zasobooszczędne modyfikacje krajowych systemów statystycznych znacznie udoskonalić informacje statystyczne o oddziaływaniu kultury;

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH:

- by wspierały *oparte na dowodach podejście* do kształtowania polityki kulturalnej na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, korzystając w stosownym przypadku z instrumentów ewaluacyjnych i instrumentów oceny skutków, które to instrumenty posługiwałyby się wskaźnikami nie tylko ilościowymi, lecz także jakościowymi,
- by promowały *aspekty związane z polityką kulturalną* w innych dziedzinach polityki,
- by propagowały *współdziałanie i współpracę sieciową* instytucji kultury, instytucji edukacyjnych, ośrodków badawczych oraz przedsiębiorstw kulturalnych i kreatywnych w celu gromadzenia i przetwarzania wyników badań i rozpowszechniania ich wśród osób kształtujących politykę,
- by *jak najefektywniej korzystając z istniejących struktur*, starały się dopilnować uwzględniania wspomnianych wyników badań – jeżeli to właściwe i stosowne – przez ministerstwa i odpowiednie organy administracji publicznej podczas planowania badań i formułowania polityk sektorowych,

⁽³⁾ Sprawozdanie końcowe z projektu ESSnet-Culture:
http://ec.europa.eu/culture/news/20121026-ess-net_en.htm

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

- zachęcały do wymiany doświadczeń, sprzyjały rozpowszechnianiu sprawdzonych rozwiązań w dziedzinie polityki kulturalnej oraz propagowały synergię między państwami członkowskimi, jeżeli chodzi o badania akademickie związane z kulturą i z zarządzaniem kulturą,
- wyznaczyły w ministerstwach odpowiedzialnych za kulturę lub w innych organach publicznych zajmujących się polityką kulturalną oraz w Komisji punkty kontaktowe odpowiadające za gromadzenie i koordynowanie przyszłych analiz i badań oraz zachęcały te punkty do współpracy sieciowej na szczeblu europejskim,
- tak szybko, jak to możliwe, zastosowały wspólne ramy statystyczne i wspólną metodologię, opracowane w ramach projektu ESSnet-Culture, aby uzyskać rzetelne, porównywalne i aktualne informacje na temat społeczno-gospodarczego oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, i kierując się zaleceniami wydanymi w ramach tego projektu, kontynuowały prace nad przyszłymi priorytetami⁽¹⁾,
- promowały dalsze opracowywanie przez Eurostat porównywalnych statystyk dotyczących kultury – we współpracy z krajowymi instytutami statystycznymi⁽²⁾ i z ministerstwami odpowiedzialnymi za kulturę lub innymi organami publicznymi zajmującymi się statystyką kultury,
- propagowały wymianę doświadczeń i zainicjowały prace – z udziałem Eurostatu – w dziedzinie rachunków satelitarnych⁽³⁾ dotyczących kultury, które pomogą ocenić udział kultury w gospodarce, ze szczególnym uwzględnieniem zatrudnienia w tym sektorze,

II. PROPAGOWANIE SYNERGII ORAZ TWORZENIE ZINTEGROWANYCH STRATEGII NA RZECZ CAŁOŚCIOWEGO PODEJŚCIA DO KULTURY

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

UWAŻA, że aby można było w pełni wykorzystać społeczno-gospodarczy potencjał sektora kultury i sektora kreatywnego, współdziałać muszą wszystkie szczeble zarządzania, szczególnie zaś rolę muszą odgrywać organy lokalne i regionalne; w tym kontekście ODNOTOWUJE komunikat Komisji pt. „Promowanie

⁽¹⁾ Jak stwierdzono w konkluzjach Rady z 19 maja 2011 r.

⁽²⁾ Bez uszczerbku dla negocjacji co do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego programu statystycznego 2013–2017 (COM (2011) 928 final – dok. 5089/12) oraz negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020.

⁽³⁾ Rachunki satelitarne to ramy związane z rachunkami centralnymi, które pozwalają skoncentrować się na danej dziedzinie bądź danym aspekcie życia gospodarczego i społecznego w kontekście rachunków narodowych (<http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=2385>).

sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia w UE”⁽⁴⁾, przyjęty w dniu 26 września 2012 r., który wyznacza wszechstronną strategię w tym zakresie,

ZAUWAŻA, że ważne jest, by uwzględniać kulturę w innych dziedzinach polityki publicznej oraz w trakcie podejmowania decyzji na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym,

PODKREŚLA, że ważne jest, by zwiększać zaangażowanie stosownych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i tym samym zarządzać kulturą w sposób bardziej otwarty, powszechny, skuteczny i spójny,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

- zacieśniły międzysektorową i międzyresortową współpracę w dziedzinie kultury oraz opracowały wielopoziomowe zintegrowane strategie uwzględniające wszystkie szczeble zarządzania,
- zachęcały władze lokalne i regionalne w ramach polityk rozwoju lokalnego i regionalnego do uwzględnienia sektora kultury i sektora kreatywnego w strategiach inteligentnej specjalizacji⁽⁵⁾ i w tym celu ustanowiły skuteczne partnerstwa między społeczeństwem obywatelskim, sektorem biznesu i organami publicznymi,
- zachęcały podmioty publiczne i prywatne do wspólnych przedsięwzięć w celu zapewnienia trwałych inwestycji w sektor kultury i sektor kreatywny, a jednocześnie sprzyjały lepszemu łączeniu inwestycji twardych (infrastruktura) i miękkich (kapitał ludzki),
- propagowały podejście partycypacyjne do kształtowania polityki kulturalnej, zacieśniając partnerstwa między publicznymi instytucjami kultury a społeczeństwem obywatelskim oraz skłaniając społeczeństwo obywatelskie do zaangażowania poprzez odpowiedni dialog i konsultacje,

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY:

- nadal wspierała współpracę ekspertów z państw członkowskich oraz wymieniać się przez nich sprawdzonymi rozwiązaniami, m.in. poprzez otwartą metodę koordynacji, oraz promowała usystematyzowany dialog ze stosownymi zainteresowanymi grupami;

⁽⁴⁾ 14256/12 (COM (2012) 537 final).

⁽⁵⁾ Strategie inteligentnej specjalizacji to narzędzie, za pomocą którego regiony lub miasta określają swoje atuty i kierując się własnym profilem, opracowują strategie zarówno w zakresie włączenia ekonomicznego, jak i społecznego. To element warunków *ex-ante*, które przewidziano w proponowanych ramach regulacyjnych polityki spójności na lata 2014–2020 (komunikat Komisji pt. „Polityka regionalna jako czynnik przyczyniający się do inteligentnego rozwoju w ramach strategii »Europa 2020«”, COM (2010) 553 final – dok. 14679/10).

— nadal rozwijała *międzysektorową współpracę wewnątrz Komisji*, po to by w pełni wykorzystać potencjał sektora kultury i sektora kreatywnego do propagowania inteligentnego wzrostu, spójności społecznej i dialogu międzykulturowego w Europie, a obowiązujące procedury oceny skutków – do uwzględniania kultury we wszystkich stosownych unijnych politykach i działaniach,

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ORAZ PRZYSZŁYCH PREZYDENCJI, ABY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

— w pełni wykorzystwały – w stosownych przypadkach – obecne i przyszłe programy finansowe dostępne na szczeblu UE, w tym programy w dziedzinie badań i innowacji ⁽¹⁾,

— wspólnie pracowały nad *śródkresowym przeglądem planu prac w dziedzinie kultury na lata 2011–2014* oraz nad sprawozdaniem końcowym z jego realizacji, a także opracowały metody monitorowania, które pozwolą oszacować tę realizację,

— *regularnie i na odpowiednio wczesnym etapie dzieliły się informacjami* o unijnych politykach i działaniach mających bezpośredni lub pośredni wpływ na zagadnienia kulturalne i politykę kulturalną, po to by tym samym zapewnić skuteczną koordynację na szczeblu europejskim i krajowym; w tym celu zwraca się do KOMISJI, by informowała Komitet ds. Kultury o stosownych inicjatywach, które podejmuje, także w ramach rocznego programu prac, a do PRZYSZŁYCH PREZYDENCJI – by informowały o pracach prowadzonych przez inne organy przygotowawcze Rady,

— do końca 2013 r. wyznaczyły *punkty kontaktowe* odpowiadające za gromadzenie i koordynowanie przyszłych analiz i badań,

— *współpracowały* w celu realizacji niniejszych konkluzji,

POSTANAWIA:

— w 2015 r. *podsumować* realizację niniejszych konkluzji ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Niniejsze konkluzje nie przesądzają o wyniku negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych na okres 2014–2020.

⁽²⁾ Podsumowanie to może dotyczyć postępu prac nad porównywalnymi statystykami dotyczącymi kultury; współpracy sieciowej punktów kontaktowych, które mają zostać wyznaczone do końca 2013 r.; praktycznej realizacji wymiany informacji na temat polityk i działań UE mających wpływ na kulturę (wyliczenie nie jest wyczerpujące).